

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Onze referentie MvH/RvZ/AvE/bs/ATR1061/2020-U039

Uw referentie

Datum 26 maart 2020

Betreft Verlenging pleegzorgduur en vervallen verleningsbeschikking

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66

E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Geachte heer De Jonge,

Op 5 maart 2020 is aan ATR voor advies aangeboden het voorstel tot wijziging van de Jeugdwet en enkele andere wetten in verband met de verlenging van de pleegzorgduur en het vervallen van de verleningsbeschikking bij machtigingen tot uithuisplaatsing en gesloten jeugdhulp. De internetconsultatie van dit wetsvoorstel loopt van 3 maart tot 3 april 2020. Het wetsvoorstel verlengt de standaardduur van de pleegzorg en het laat de verleningsbeschikkingen bij machtigingen tot uithuisplaatsing en gesloten jeugdhulp vervallen.

Verlenging standaardduur pleegzorg

Jeugdigen tot 18 jaar kunnen aanspraak maken op jeugdhulp op grond van de Jeugdwet. Deze hulp stopt doorgaans als het kind 18 jaar wordt. Op dat moment stopt ook de pleegzorg, de hulp en ondersteuning voor pleegouders en de pleegvergoeding. Pleegkinderen zijn dan echter vaak nog niet toe aan volledige zelfstandigheid. Ze hebben dan nog hulp en ondersteuning van hun pleegouders nodig. Daarom is het voorstel om het mogelijk te maken voor pleegkinderen om, als zij dat zelf willen, tot hun 21^e jaar in een pleeggezin te blijven wonen.

Vervallen van verleningsbeschikkingen

Bij een verzoek aan de kinderrechter tot het verlenen van een machtiging tot uithuisplaatsing of een (voorwaardelijke) machtiging tot gesloten jeugdhulp is een beschikking nodig (van de gemeente of de gecertificeerde instelling) waaruit blijkt dat jeugdhulp met verblijf nodig is. Voorgesteld wordt om de verplichte beschikking te laten vervallen.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de gevolgen voor de regeldruk aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. Nut en noodzaak

Verlenging standaardduur pleegzorg

Pleegzorg stopt in de regel als een pleegkind 18 jaar wordt. Er kan dan geen aanspraak meer worden gemaakt op begeleiding van de pleegzorgaanbieder en een pleegvergoeding voor het pleegkind, ondanks dat pleegkinderen dan vaak nog niet volledig zelfstandig zijn. Veel pleegkinderen zouden het liefst na hun 18^e verjaardag bij hun pleegouders willen blijven wonen. De wetgever vindt het niet wenselijk dat er wegens het bereiken van de wettelijk volwassen leeftijd een abrupt einde komt aan het verblijf in een pleeggezin, zeker niet wanneer het pleegkind hier nog niet aan toe is. Daarbij kunnen volgens de toelichting jongeren met de verlengde zorg beter worden voorbereid op zelfstandigheid en pas het huis verlaten wanneer ze hier op alle vlakken aan toe zijn. Daarom wordt de standaardduur van de pleegzorg verlengd naar 21 jaar. Dit is in juli 2018 al geregeld in een bestuurlijke afspraak. Sindsdien worden pleegzorgtrajecten standaard al tot 21 jaar ingezet. Deze bestuurlijke afspraak wordt nu in wetgeving omgezet.

Vervallen van verleningsbeschikkingen

In de praktijk is gebleken dat het verstrekken van een verleningsbeschikking bij de aanvraag van machtigingen tot gesloten jeugdhulp en uithuisplaatsing geen toegevoegde waarde heeft. Het leidt volgens de toelichting juist tot onnodige administratieve lasten, onduidelijkheid en tijdverlies. Daarom stelt dit voorstel voor om de verplichte beschikking te laten vervallen.

Het college vindt nut en noodzaak van beide onderdelen van het voorstel voldoende onderbouwd en heeft op dit punt geen opmerkingen.

2. Minder belastende alternatieven

Pleegkinderen die voorafgaand aan hun 18^e verjaardag pleegzorg ontvingen, kunnen op grond van dit voorstel tot hun 21^e jaar aanspraak blijven maken op pleegzorg. De gemeente voert in die gevallen geen noodzakelijkheidstoets meer uit en de pleegzorgaanbieder zal niet meer (per geval) in gesprek hoeven te gaan met de betreffende gemeente. Het pleegkind zelf is degene die beslist om daadwerkelijk in het pleeggezin te blijven ("ja, tenzij"). Pleegcontracten zullen met de voorgestelde wijziging standaard aangeboden worden tot 21 jaar in plaats van tot 18 jaar.¹ De wijziging levert voordelen op voor pleegkinderen, pleegouders, pleegzorgaanbieders en gemeenten. Het zorgt ervoor dat pleegkinderen geen extra aanvragen voor pleegzorg tot de leeftijd van 21 jaar meer hoeven in te dienen.

Het laten vervallen van de verleningsbeschikking leidt ertoe dat er geen nieuw onderzoek van de gemeente meer nodig is naar de wenselijkheid van jeugdhulp. De raad voor de kindbescherming of het openbaar ministerie hebben namelijk al onderzocht of een uithuisplaatsing of opname in een gesloten jeugdhulpinstelling nodig is.

Op beide onderdelen ziet het college geen minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

De toelichting vermeldt dat zowel gemeenten, pleegzorgaanbieders, pleegouders en pleegkinderen positief zijn over de voorgestelde verlenging van de duur van de pleegzorg. De betrokken partijen werken in de praktijk al, wegens de gemaakte bestuurlijke afspraak, op

¹ Verlengde pleegzorg na de 21^e verjaardag van een pleegkind blijft na de voorgestelde wijziging van de Jeugdwet mogelijk, indien dat naar het oordeel van de gemeente noodzakelijk is en de jeugdige dit wenst, ("nee, tenzij-systeem"). Dan kunnen de pleegzorgaanbieder en de pleegouders het pleegcontract verlengen tot de jeugdige 23 jaar is.

de voorgestelde manier. Het college heeft geen opmerkingen over de werkbaarheid van het voorstel.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat een paragraaf met de regeldrukgevolgen. Hierin staat dat veel pleegzorgcontracten geen einddatum bevatten, waardoor deze contracten door kunnen lopen zonder dat daarvoor actie hoeft te worden ondernomen. Om pleegzorg standaard tot 21 jaar mogelijk te maken, moeten gemeenten en pleegzorgaanbieders in twee situaties de bestaande trajecten mogelijk wel verlengen en handelingen uitvoeren. Dat is het geval (1) als de pleegouders tevens de voogdij over het pleegkind uitoefenen, en (2) als er sprake is van een ondertoezichtstelling en voogdij bij een gecertificeerde instelling. In het eerste geval moeten de contracten aangepast worden. De toelichting geeft hiervoor een berekening van de contracten van pleegkinderen van 17 jaar. Dit komt uit op een bedrag van 3.588 euro. Uit de toelichting blijkt niet wat er gaat gebeuren met de bestaande pleegzorgcontracten (waarbij de pleegouders tevens de voogdij uitoefenen) in geval de pleegkinderen jonger zijn dan 17 jaar. Worden die bestaande contracten nu eenmalig omgezet, of wordt jaarlijks alleen naar de contracten gekeken als de jongere de leeftijd van 17 jaar bereikt? Het antwoord op deze vraag maakt verschil uit voor de regeldrukberekening.

In het tweede geval moet er een overdracht van het dossier plaatsvinden van de gecertificeerde instelling naar de gemeente. Dit is een jaarlijks terugkerende handeling die berekend is op 18.915 euro.

Het vervallen van de verlengingsaanvragen tussen pleegzorgaanbieders en gemeenten vermindert de regeldruk structureel met 135.594 euro.

Het vervallen van de verleningsbeschikkingen bij machtigingen tot uithuisplaatsing en machtigingen tot gesloten jeugdhulp verlaagt de regeldruk structureel met 2.242.080 euro.

4.1 Het college adviseert om in de toelichting te verduidelijken of de bestaande pleegzorgcontracten in een keer worden aangepast of jaarlijks als een jongere 17 jaar wordt. Het college adviseert om de regeldrukberekening daarop aan te passen conform de Rijksbrede methodiek.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van het voorliggende voorstel:

Het voorstel indienen nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris